

Cântarea Cântărilor - Comentarii W. McDonald

Cântarea Cântărilor ne este prezentată ca fiind a lui Solomon, deși titlul s-ar putea traduce și prin „despre Solomon”

II. SULAMITA LA CURTEA LUI SOLOMON SE GÂNDEȘTE LA IUBITUL EI PĂSTOR, DE CARE E DESPĂRȚITĂ, VORBINDU-LE DOAMNELOR DE LA CURTE DESPRE EL ȘI DESPRE EA (1:2-8)

Sulamita tânjește de dor după sărutările iubitului ei păstor. Apoi, imaginându-și că el s-ar afla lângă ea, îi spune că iubirea lui este mai de preț decât vinul. Comparând virtuțile sale cu balsamul mirositor, ea crede că acesta e motivul pentru care fecioarele o iubesc. Totuși ea așteaptă cu înfrigurare ca el să vină și s-o ia la el. În zadar vor încerca fiicele Ierusalimului să vină și ele. Regele Solomon a dus-o pe Sulamita în încăperile sale, probabil pentru a face parte din haremul său, împotriva voinței sale. Când fiicele Ierusalimului își însușesc sentimentele nutrite de ea pentru iubitul ei, Sulamita spune că aprecierea lor față de el este într-un totuș justificată.

Spre deosebire de tenul lipsit de culoare al domnițelor de la curte, rustica Sulamita a stat mult timp la soare, ca păzitoare a viilor, drept care este arsă de soare și negricioasă, dar frumoasă. (Cuvântul ebraic tradus prin „dar” (we) mai poate fi tradus (cu și este adesea tradus) prin „și.” în acest caz traducerea literală ar fi: „neagră și frumoasă.”)

Gândul Sulamitei zboară spre iubitul ei. Ea se întreabă unde își paște el turma și unde se oprește pentru odihna de la amiază. Ea nu pricepe de ce nu este el alături de ea, de ce trebuie să poarte o maramă pe față în prezența altor bărbați, considerați de ea mult mai prețioși decât iubitul ei.

Fiicele Ierusalimului (Traducătorii ediției NKJV consideră că versetul 8 reprezintă cuvintele Preaiubitului, în consecință ele neavând un ton sarcastic. Preaiubitul și Solomon sunt considerați una și aceeași persoană, mai degrabă decât rivali care se luptă pentru a cuceri iubirea Sulamitei. Trebuie subliniat că titlurile din NKJV, New Scofield sau din oricare altă versiune a Bibliei sunt adăugate de editori, nefăcând parte din textul original) sugerează pe un ton sarcastic că-l va găsi, poate, dacă va merge pe urmele oilor sale.

III. SOLOMON ÎI FACE CURTE ȘULAMITEI, DAR EA RĂMÂNE RECE LA LAUDELE SALE (1:9-2:6)

Solomon începe acum să-i facă curte Sulamitei. El o aseamănă cu un telegar înhămat la carul lui Faraon, căutându-i obraji așezați între cercei și gâtul împodobit cu șire de mărgăritare.

Exprimându-se la persoana întâi plural (pluralul editorial), el promite că va făuri pentru ea lăntișoare aurite, cu picături și creștături de argint. (Traducerea NKJV consideră pronumele „noi” la propriu, drept referire la fiicele Ierusalimului)

Sulamita nu e impresionată de cuvintele de laudă ale regelui la adresa frumuseții ei, deoarece gândul îi stă doar la iubitul ei. Când regele stă la masă, ea are propria ei sursă de mireasmă: un săculeț cu nard păstrat ca amintire de la păstorul ei iubit. El este pentru ea ca ciorchinele de ienupăr în viile din En Ghedi.

Din nou Solomon încearcă s-o cucerească, de data aceasta preamărind frumusețea sa și comparându-i ochii cu cei ai unei porumbețe.

Dar Sulamita pare să schimbe conversația, în mintea ei, spunându-i iubitului ei cât de frumos este. Pentru ea pajiștea de iarbă este patul lor, cedrii acoperiș sălășluirii iar ca adăpost au chiparoșii. Cu alte cuvinte cadrul iubirii lor este pastoral, iar nu un palat.

Fecioara se declară lipsită de frumusețe și nevrednică de iubirea lui. Când se aseamănă cu trandafirul din Șaron și cu crinul de prin vâlcele, (în proza, în poezie și în imnologie, Domnul nostru a fost asemănat cu crinul din vale și cu trandafirul de Șaron. Este o asemănare cât se poate de valabilă, chiar dacă nu acesta este gândul avut în vedere în acest pasaj) ea nu se referă, la florile cultivate în întelesul dat de noi „trandafirilor” sau „crinilor,” ci probabil la florile ce cresc sălbatic pe câmp, la anemone sau poate la „narcisul din câmpie.”

Se pare că Solomon a auzit afirmațiile ei cum că ar fi lipsită de frumusețe, deoarece o asigură că este ieșit din comun de frumoasă. În comparație cu alte fecioare, ea este ca un crin între spini.

Reluând tema peisajului rural, ea își vede iubitul ca un măr cultivat între arborii sălbatici din pădure. Pentru ea fusese o desfătare să se afle în prezența sa, părtășia cu el fiindu-i dulce.

De fapt să stea alături de el a fost aidoma șederii într-o casă de ospăț, deasupra aflându-se mereu drept steag iubirea lui. Biruită de gândul iubirii sale pentru ea, Sulamita cere turte cu smochine și mere care s-o întrească. I se pare că el este aievea cu ea, ținând-o în brațe.

Adresându-se în continuare fiicelor Ierusalimului, Sulamita rostește cuvintele ce formează mesajul cheie al cântecului, conform căruia exista un timp anumit pentru dragoste; nefiind indicat ca ea să fie trezită prin mijloace carnale (cum încerca regele să facă). Ea le jură, pe cerboalice, pe gazelele de pe câmp, să nu trezească dragostea până nu-i va fi voia! Cu alte cuvinte, „dragostea nu e un bun ce se poate cumpăra sau obține cu forța; nu te poți prefăca că iubești. Dragostea este spontană; este un bun ce se dăruiește de bună voie, cu sinceritate. Dacă Israelul ar fi respectat acest principiu de bază, nu ar fi fost necredincios față de Iehova.

V. SULAMITA ÎȘI AMINTEȘTE DE VIZITA PE CARE I-A FĂCUT-O IUBITUL EI PĂSTOR, CE A FOST ÎNSĂ ÎNTRERUPTĂ DE ORDINUL FRAȚILOR EI DE A SE ÎNTOARCE LA LUCRU (2:8-11)

În aceste versete fecioara își amintește de o vizită pe care i-a făcut-o iubitul ei, cum a venit el săltând peste coline, trecând din munte-n munte, ca o gazetă sau ca un pui de cerb. Și iată-l pe prispă, cum se uită printre gratii. I-a auzit glasul. „Vino!” i-a spus el. Iarna a trecut, ploaia a stat. Primăvara și-a făcut simțită prezența, cu smochinii ce-și dezvelesc mugurii și florile de vie ce parfumează văzduhul. „Scoală,

draga mea, și vino!" o îndeamnă el. Poate că ea nu a răspuns imediat la invitație, deoarece în continuare el o roagă să vină la fereastră, ca să-i vadă fața și să-i audă glasul. Până aici ea a fost ascunsă de privirile lui, ca o porumbiță în crăpăturile stâncii sau în loc prăpăstios.

Orice posibilitate de a fi dat curs invitației sale a dispărut în momentul în care s-au ivit frații ei, poruncindu-i ei și însoțitoarelor sale (căci în original se întrebuințează aici un pronume la plural) să prindă vulpile și puii acestora, care stricău via într-o perioadă critică, când aceasta era în floare. (Forma de plural „prindeți” se poate explica prin probabilitatea ca aceste rânduri (extrem de melodioase și ritmate în original) să alcătuiască un cântec al viticultorilor. Otto Zockler scrie că „versetul acesta este cântecul unui viticultor sau cel puțin un fragment dintr-un asemenea cântec” și că toți comentatorii din vremea sa ce nu sunt alegoriști sunt de acord cu opinia sa)

A fost un moment de dezamăgire pentru Sulamita, dar ea s-a consolat cu faptul că ea și iubitul ei își aparțineau unul altuia. Prin urmare, ea spune, de fapt: „Vino din nou, până nu se răcorește ziua, până nu se-ntinde umbra serii. Vino, dragul meu, săltând ca o căprioară, ca un pui de cerb peste munții Beter” (sau „munții care ne despart”).

VI. FECIOARA VISEAZĂ CĂ A AVUT O ÎNTÂLNIRE CU PREAIUBITUL EI

Acum fecioara își amintește de un vis în care se făcea că s-a dus la o întâlnire cu iubitul ei. Într-o noapte l-a căutat, dar, negăsindu-L, s-a dus în cetate, cutreierând străzile și piețele, întrebându-i pe toți cei ce-i ieșeau în cale, inclusiv pe străjeri, dacă nu l-au văzut cumva. Apoi dintr-o dată îl găsește, îl îmbrățișează și-l duce în casa părintească.

Ea își întrerupe narațiunea, pentru a le îndemna din nou pe fiicele Ierusalimului să nu stârnească iubirea până nu-i va fi voia!

VIII. ALAIUL LUI SOLOMON SOSEȘTE LA IERUSALIM

Aici intervine o schimbare de decor, prezentându-ni-se scena maiestuoasă a sosirii alaiului regal al lui Solomon la Ierusalim, întrebarea care se subînțelege din context este următoarea: „Cine poate să reziste propunerilor romantice ale unui rege atât de glorios?” La care răspunsul subînțeles este: „Sulamita poate,” pentru că ea rămâne fidelă iubitului ei, nevoind să audă nici un alt glas. Spectatorii situați de-a lungul traseului paradei sunt plini de bucurie la vederea regelui, în atmosfera înmiresmată de smirnă și tămâie. Ei văd palanchinul lui Solomon, păzit de șaizeci de ostași înarmați. Înăuntru sunt stâlpii de argint, pereții de aur curat, patul de purpură și covorul țesut cu măiestrie de fiicele Ierusalimului. Cetățenii Sionului sunt chemați să-l întâmpine pe Regele Solomon, care poartă coroana ce i-a dăruit-o mama sa în ziua nunții sale.

IX. DIN NOU SOLOMON ÎNCEARCĂ S-O CUCEREASCĂ PE FECIOARĂ, ACEASTA RĂMÂNÂND NEPĂSĂTOARE LA FARMECELE SALE (4:1-6)

Există deosebiri de vederi în rândul celor care susțin teoria existenței a trei personaje principale în Cartea Cântărilor cu privire la identitatea vorbitorului în aceste versete: este vorba de Solomon sau de păstor? Noi credem că este Solomon, cel cu multe neveste, care tocmai a revenit la Ierusalim și a încercat din nou s-o cucerească pe Sulamita. El o zugrăvește în culori vii, prezentându-i ochii ca de porumbiță ce-l privesc de după vălul străvezii. Părul ei pare a fi de capre ce coboară de pe Muntele Ghilead (Galaad). Dinții ei albi îi amintesc de oițe tunse, ce ies din scâldătoare făcând două șiruri strânse și neavând nici o știrbitură. Buzele ei sunt ca niște cordeluțe purpurii, simetria gurii ei fiind desăvârșită. Obrajii îi sunt ca două jumătăți de rodii. Gâtul e ca turnul lui David - întruchiparea tăriei și a demnității. Cei doi săni ai ei sunt ca doi pui de căprioară, sugerând grație și finețe.

Sulamita îl întrerupe pe Solomon, spunându-i că rămâne nepăsătoare la flatările sale, gândul fiindu-i îndreptat spre revederea cu iubitul ei. Când se va răcori ziua și se vor întinde umbrele serii, ea va veni la păstorul ei iubit, adică la colina de mirt și la muntele de tămâie. (Redactorii traducerii NKJV consideră acest verset parte integrantă din cuvântarea Preaiubitului.)

X. ÎNTRE TIMP SOSEȘTE TÂNĂRUL PĂSTOR, RUGÂND-O PE FECIOARĂ SĂ PĂRĂSEASCĂ IERUSALIMUL ȘI SĂ VINĂ ÎN CASA PE CARE ȘI-AU PLĂNUIT-O LA TARĂ. SULAMITA RĂSPUNDE AFIRMATIV LA RUGĂMINTEA SA (4:7-5:1)

În acest punct se arată păstorul, îndemnându-și logodnica să vină cu el din Liban și laudându-i frumusețea, buzele, hainele înmiresmate, adică viața ei curată, castitatea ei. (Redactorii traducerii NKJV cred că nu există indicii aici care să justifice opinia că am avea un vorbitor diferit. Mai degrabă, ei consideră versetele acestea ca parte integrantă din vorbirea Preaiubitului). El spune că ea e o grădină încuiată (sau „împrejmuată”), o grădină în care e o fântână, un izvor de apă vie. O grădină cu roade scumpe.

În limbaj poetic, ea îi spune să intre în grădină și s-o ia în stăpânire.

a Acum păstorul răspunde la invitația pe care i-a adresat-o, Sulamita la 4:16, spunând că el intră în grădină pentru a mânca din roadele ei alese, pentru a se hrăni din fagurele de miere, a bea vin și lapte.

b Ultima parte a versetului 1 pare să fie un îndemn anonim adresat de unii spectatori interesați celor doi îndrăgostiți. (Redactorii traducerii NKJV sunt de acord, numindu-i pe oamenii aceștia, prietenii Lui)

XI. SULAMITA ÎȘI AMINTEȘTE DE UN VIS TULBURĂTOR ÎN CARE EA NU L-A VĂZUT DIN PRICINA LETARGIEI EI (5:2-8)

Aici fecioara își povestește visul în care se făcea că iubitul ei, cu capul plin de rouă și părul ud de vlaga nopții, bătea la ușă, rugând-o să deschidă. Când însă ea a șovăit, deoarece se îmbăiasese deja, pregătindu-se de culcare, el și-a retras mâna de la ușă. În cele din urmă însă ea s-a ridicat să-i deschidă ușa. Din mână mir i-a picurat, mir ce din degete i-a curs pe închizătoarea ușii. Dar iubitul ei a plecat între timp. Ea l-a tot căutat, dar nu l-a găsit. Apoi, străjerii, neînțelegându-i adevăratul caracter, au lovit-o, luându-i vălul.

Cuprinsă de întristare, ea le roagă pe fiicele Ierusalimului să-i spună dacă-l vor întâlni cumva, că ea încă îl iubește la fel de fierbinte ca mai înainte.

Dragostea ei nepieritoare pentru un simplu pastor trezește interesul fiicelor Ierusalimului, care nu pricep cum poate cineva să refuze dragostea lui Solomon. preferând-o pe aceea a unui băiat de la țară, drept care o roagă să le spună ce calități deosebite are iubitul ei.

Asta îi dă Sulamitei prilejul ce și-l dorea de a preamări frumusețea iubitului ei, ce este „întâiul între zece mii.” Recurgând la o abundență de metafore și similitudini pline de măiestrie, ea spune că iubitul ei e alb și rumen, cu capul ca aurul curat, cu părul ondulat, negru-închis, până de corb. Ochii lui sunt porumbei, ce în lapte trupu-și scaldă, la izvor stând mulțumiți. Pe scurt, totul e fermecător în al ei mire! (Pornind de la interpretarea cristologică a cărții, expresiile „cel mai frumos dintre zece mii” și „ființa lui e plină de farmec” au fost aplicate la Domnul nostru, în predici și în cântări. În special în sens spiritual, aceste aplicații sunt într-un totuși justificate, chiar dacă contextul original nu le-a avut în vedere).

Acum curiozitatea fiicelor Ierusalimului a fost trezită de-a binelea, ele fiind nerăbdătoare să-l vadă pe acest model de virtute și frumusețe masculină. „Unde-a plecat al tău iubit, ca să-l căutăm și noi împreună cu tine?” întreabă ele. (În cadrul interpretării cristologice, mărturia dată de mireasă (biserica) frumuseților preaiubitului ei (Cristos) îi determină și pe alții să-L caute.)

Răspunsul fecioarei este înadins vag și evaziv, ea mulțumindu-se să spună că el s-a dus în grădina lui. În definitiv, de ce trebuie să le spună? Oare nu este ea a lui? Nu-i aparține pe de-a întregul, fiind a lui pe veci?

XIII. SOLOMON ÎȘI REIA ÎNCERCĂRILE DE A O CUCERI PE ȘULAMITĂ

Din nou își face apariția Solomon, încercând s-o cucerească pe Sulamita. În limbaj specific culturii Orientului Mijlociu, în cuvinte pline de farmec, el laudă frumusețea ei, oprindu-se în special asupra trăsăturilor feței. În mare se repetă descrierea de la 4:1-3. Pentru Solomon Sulamita le întrece în frumusețe pe șazeci de regine și optzeci de concubine, precum și fecioare fără număr. Nu numai că ea a fost favorita mamei ei, dar și reginele și concubinele i-au cântat osanale, zicând: „Cine-i aceasta... care ca zarea strălucește și ca luna-i de frumoasă, ca soarele-i de luminoasă și ca oastea de război temută?”

XIV. SULAMITA LE EXPLICĂ DOAMNELOR DE LA CURTE MODUL NEAȘTEPTAT ÎN CARE A FOST ADUSĂ LA PALAT (6:11-13)

Sulamita face să devieze propunerile lui Solomon cu ajutorul unei explicații obscure, probabil sugerând că ar fi sosit carul regelui pe când se afla la câmp să vadă dacă a dat vița de vie și dacă merii au înflorit. Intenția ulterioară a regelui de a o duce la palatul său de la Ierusalim nu figurase în planurile ei, după cum nu dorise acest lucru.

Când dă să plece, fie Solomon împreună cu fiicele Ierusalimului, fie prietenii săi o cheamă înapoi, ca să-i admire din nou frumusețea. Dar ea întreabă cum se face că ei doresc să privească o fată ca ea, care nu se evidențiază cu nimic. Al doilea rând al versetului este dificil de tradus. Termenul camps (din limba engleză, însemnând „tabere”, n.tr.) (în ebraică mahanaïm) la care se referă Sulamita ar putea însemna o horă în care se prind două grupuri de dansatori (vezi ediția ortodoxă: „ca la hora din Mahanaïm”; în această ediție versetul 13 din capitolul 6 este versetul 1 din capitolul 7, n.tr.)

XV. ULTIMA ÎNCERCARE A LUI SOLOMON ȘE DOVEDEȘTE ZADARNICĂ (7:1-10)

Solomon continuă s-o copleșească pe Sulamita cu laude, scoțând în evidență aspectul fermecător al trupului ei, comparând-o cu locuri renumite din ținuturi îndepărtate: Heșbon, Bat Rabim, Damasc și Muntele Cârmei. Apoi o înfățișează sub imaginea unui palmier falnic, exprimându-și dorința de a o îmbrățișa. Iar când o îmbrățișează, constată că sânii ei sunt ca niște ciorchini de struguri iar suflul gurii ei ca mirosul de mere. Sărutarea ei mai dulce ca vinul.

Fecioara completează propoziția, spunându-i că vinul ei nu e pentru Solomon, ci pentru iubitul ei. Ea este a lui, a celui drag, iar nu a regelui. Și pe când rostea acestea cuvinte, ea era conștientă că păstorul tânjea de dor după ea.

XVI. SULAMITA CONVERSEAZĂ CU IUBITUL EI, PĂSTORUL, CARE A VENIT S-O IA DE LA PALAT (7:11-8:2)

Între timp păstorul, iubitul Sulamitei, a sosit la Ierusalim, ea putând merge acum pe câmp și la țară, împreună cu el. Ea anticipează aceste momente când va păși alături de el, ieșind în zorii zilei la vie ca să vadă dacă au înmugurit via și merii, dacă sunt aproape de-nflorit. În acest cadru pitoresc, unde mandragorele miresme varsă, ea îi va da dezmiertările ei și toată iubirea pe care i-a păstrat-o.

Sulamita este cea care vorbește și în aceste versete. Dacă păstorul ar fi doar fratele ei, atunci l-ar fi putut săruta prelung și nimeni nu ar fi îndrăznit să-i facă vreun reproș. L-ar duce în casa mamei sale și i-ar da vin bun și must de rodii.

XVII. ULTIMA ADRESARE A SOLEMNULUI SFAT CĂTRE FIICELE IERUSALIMULUI

În cadrul unei paranteze adresate fiicelor Ierusalimului, Sulamita se vede în brațele sale, după care le atrage atenția să nu stârnească dragostea până ce nu va voi ea.

a În satul ei de baștină, localnicii o văd venind de la Ierusalim și o întreabă cine este aceea care se suie din pustiu, rezemată de preaiubitul ei?

b Apoi, când îndrăgostiții se apropie, păstorul se referă la locuri binecunoscute amândurora - sub măr, unde a început să se înfiripeze dragostea lor și unde s-a născut ea.

Sulamita propune să-și reînnoiască jurămintele de credincioșie reciprocă, în cuvinte de mare frumusețe, ce-au fost citate de atâtea ori de-a lungul veacurilor, ea afirmă că nu există nici un rival pentru dragostea ei, care e tare ca moartea, de nestins și neprețuită („de-ar da cineva pentru iubire toate comorile casei sale, cu dispreț ar fi respins acela.”)

Cu ani în urmă, pe când plănuiau viitorul tinerei Sulamita, frații ei au luat această decizie. Dacă-și va dovedi castitatea, puritatea și credincioșia, îi vor dăruia drept zestre o coroană de argint. Dar dacă, dimpotrivă, își va dovedi promiscuitatea, fiind accesibilă ca o ușă, o vor ascunde, izolând-o.

Fecioara îi asigură ca, acum la vârsta măritişului, ea a fost demnă de toată cinstea, ca un zid - lucru ştiut de iubitul ei. Ea le spune despre via lui Solomon de la Baal Hamon, cu numeroşii lucrători ce au grijă de ea.

Dar pe Sulamita n-a interesat-o această vie, deoarece are propria ei vie, adică pe iubitul ei, păstorul. Cât despre ea, Solomon n-are decât să-și păstreze pentru el averile!

În prezența martorilor, păstorul o roagă să i se dăruiască acum în căsnicie, spunând „Da.”

În limbaj figurat, ea îi spune preaiubitului ei să se grăbească să și-o însușească! Și așa se încheie cartea, care a fost numită: Confirmarea de către Vechiul Testament a monogamiei, în contextul celui mai grav caz de poligamie întâlnit pe paginile Scripturii. Este un îndemn fierbinte adresat Israelului din vremea lui Solomon să se întoarcă la idealul de iubire și căsnicie dăruit de Dumnezeu.

clickbible.org